

Primorsko – rekreační středisko na pobřeží Černého moře (Bulharsko)

státy jihovýchodní Evropy

Po rozpadu státu Jugoslávie v roce 1991 vzniklo v této oblasti šest samostatných zemí: **Slovinsko**, **Chorvatsko**, **Srbsko**, **Černá Hora**, **Bosna a Hercegovina** a **Makedonie**. S výjimkou Srbska a Makedonie leží všechny na **pobřeží Jaderského moře**. Při jeho březích se nachází také nejchudší evropská země **Albánie**. U **Černého moře** se rozkládají státy **Bulharsko** a **Rumunsko**. Podnebí na většině území je **mírné vnitrozemské**. Pouze pás pobřeží podél Jaderského moře má **subtropické podnebí** s horkým suchým slunným létem a mírnou deštivou zimou.

1 Zopakujte si, čím se vyznačují mírné vnitrozemské a subtropické podnebí. Které plodiny jsou pro ně typické?

Státy Rumunsko, Bulharsko, Slovinsko a Chorvatsko jsou členskými zeměmi **Evropské unie** a **NATO**. Albánie je pouze členem **NATO**.

2 Ve většině států převládá **pravoslavné vyznání**. V **Chorvatsku** a **Slovinsku** je nejvíc rozšířeno **katolické vyznání**, v **Albánii** a jí přilehlých oblastech **islám**.

S výjimkou Rumunska a Albánie se ve státech jihovýchodní Evropy hovoří **slovanskými jazyky**. Rumunština patří mezi románské jazyky. Albánština stojí v rámci indoevropské jazykové rodiny samostatně.

CJ

2 Uved'te další státy, ve kterých se hovoří slovanskými a románskými jazyky. Jak vznikla pravoslavná církev? Ve kterém dalším státě se většina obyvatel hlásí k pravoslaví?

Celá oblast jihovýchodní Evropy byla ve starověku **součástí římské říše**. Díky tomu se v této oblasti nacházejí četné starověké památky. V chorvatském přístavním městě Pula na Istrijském poloostrově se např. dochoval římský amfiteátr z roku 80 n. l.

Pula – pozůstatky starověkého amfiteátru (Chorvatsko)

vesnice vysídlená v důsledku válečného konfliktu (Bosna a Hercegovina)

D

2 Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora a Makedonie tvořily ve 20. století jednotný stát – Jugoslávii. Od počátku 90. let se jednotlivé národy začaly osamostatňovat. Po odtržení Slovinska a Chorvatska vyvrcholily národnostní spory v Bosně a Hercegovině. Země prošla krvavou válkou, kterou ukončila až mírová smlouva v r. 1995, mír v zemi dodnes udržují vojáci OSN. Dnes jsou samostatnými republikami i Makedonie a Černá Hora. Nezávislost na Srbsku vyhlásilo v r. 2008 i Kosovo, obývané většinou Albánci. Jeho existenci neuznalo mnoho zemí. I zde je v současné době mír udržován za pomoci cizích vojáků.

ležet: anglicky – lie [lai] německy – liegen
členská země EU: anglicky – EU member country [i:ju: 'membə ,kʌntri] německy – der Mitgliedstaat der EU

SLOVINSKO

rozloha: 20 200 km²

počet obyvatel: 2 mil.

úřední jazyk: slovinština

hlavní město: Lublaň

měna: euro

státní zřízení: republika

jezero Bled s romantickým ostrovem – jeden z hlavních cílů turistů ve Slovinsku. Je pozůstatkem ustupujícího ledovce.

Slovinsko má jen krátký přístup k **Jaderskému moři**. Většinu státu vyplňují **Alpy**. Na **jihu** země se rozkládá **krasové území**, které je nejvýznamnější krasovou oblastí v Evropě. Slovinsko má **vyspělé hospodářství**, které se prosadilo na evropských trzích. Hlavním městem je **Lublaň** (Ljubljana).

2 Krasové oblasti vznikají ve vápencových skalách, kde působením dešťové a podzemní vody dochází ke vzniku různých útvarů, např. jeskyní, propastí a krápníků. Souhrnně je nazýváme **krasové útvary**.

3

Rozkládá se krasová oblast i na území ČR?

4

Vyhledejte na mapě nejvyšší slovinskou horu Triglav a srovnajte její výšku s naší Sněžkou.

CHORVATSKO

rozloha: 56 500 km²

počet obyvatel: 4,3 mil.

úřední jazyk: chorvatština

hlavní město: Záhřeb

měna: chorvatská kuna

státní zřízení: republika

Dubrovnik – město zapsané do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO

Chorvatsko se rozprostírá při pobřeží **Jaderského moře**. K území státu náleží také množství **ostrovů**. Hospodářským centrem země je hlavní město **Záhřeb** (Zagreb). Chorvatsko má **rozvinutý průmysl i zemědělství**. Důležitá je **stavba lodí**, které využívají velkých námořních přístavů v **Rijeci**, **Splitu** a **Dubrovniku**. Velký hospodářský význam má **cestovní ruch**.

2 Část chorvatského pobřeží Jaderského moře (od Zadaru po Dubrovnik) je označována jako **Dalmácie**.

3

Na mapě ve školním atlasu vyhledejte 1. chorvatské ostrovy: Krk, Cres, Lošinj, Rab, Pag, Brač, Hvar, Korčula, Dugi otok a poloostrovy: Istrijský a Pelješac. 2. Řeky: Dunaj, Dráva, Sáva a Kupa. Se kterými státy tvoří přírodní hranice?

4

Podle atlasu, popř. autoatlasu popište trasu vedoucí z naší republiky na dovolenou do Chorvatska do města Splitu na jihu země, nebo do Puly na Istrijském poloostrově na severu země.

5

Jmenujte turistická centra v Chorvatsku, která jste navštívili. Uved'te, zda se nacházejí na severu, ve středě, nebo na jižním pobřeží Jaderského moře. Zkuste je vyhledat na mapě ve školním atlasu.

krasové území: anglicky – karst area ['ka:st ,eəriə] německy – das Karstgebiet
stavba lodí: anglicky – shipbuilding ['šipbildiŋ] německy – der Schiffbau